INF443

Dağıtık Sistemler Proje Tasarım Raporu: Sunucu Eklentileri Ve Değişiklikleri

Ali Kaan Özden 16401781

Yeni & Değiştirilmiş Protokol Mesajları:

NIC→REG

<u>Açıklama:</u> NIC protokol mesajı kullanıcının kendi rumuzunu sunucuya tanıtması için kullanılmaktaydı. Sunucunun şuan istenen halinde kullanıcı adı ve şifre olacağı için ve bu iki veri kalıcı olarak tutulduğu için bu komut REG ile değiştirildi. REG komutu aynı zamanda oturumunu açmış bulunan kullanıcının şifresini değiştirmek için de kullanılabilir.

1. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmamışken</u> REG mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu REG <nickname>:<password>

• Kullanıcı adı ve şifrenin doğru şekilde belirtildiği ve eşsiz oldukları senaryoda:

Cevap: sunucu→ istemci REGOK <nickname> WEL <nickname>

• Kullanıcı mevcut ise reddet:

Cevap: sunucu→ istemci REJ <nickname>

• Kullanıcı şifresi yanlış şekilde girildiyse (sadece nümerik karakter yerine harf kullanımı vb.):

Cevap: sunucu→ istemci REJPSW <password>

2. İstemciden sunucuya oturum açılmışken REG mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu REG <password>

• Şifre koşullarına uymuyorsa:

Cevap: sunucu→ istemci REJPSW <password>

• Şifre koşullarına uyuyorsa:

Cevap: sunucu→ istemci REGOK <password>

LOGIN

<u>Açıklama:</u> REG mesajı ile beraber kaydı alınan kullanıcıların sunucuya tekrar bağlandıklarında kayıtlı hesapları ile bağlanabilmeleri için yeni bir komuta ihtiyaç duyulmaktadır. LOGIN ile kullanıcı kendi hesabına giriş sağlayabilecektir.

1. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmamışken</u> LOGIN mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

LOGIN <nickname:<password>

• Başarılı giriş:

Cevap: sunucu→ istemci

WEL <nickname>

• Kullanıcı adı veya şifre yanlış ise:

Cevap: sunucu→ istemci

REJ

2. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmışken</u> LOGIN mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

LOGIN <nickname> <password>

Bu durumda otomatik olarak oturumu açık olan hesaptan çıkış yapılır:

Cevap: sunucu→ istemci

BYE <old-nickname>

Protokol (1.) maddede olduğu gibi devam eder.

LOGOFF

Acıklama: Varolan oturumdan çıkış yapmak için eklenmiştir.

1. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmamışken</u> LOGOFF mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

LOGOFF

Cevap: sunucu→ istemci

NACC

2. İstemciden sunucuya oturum açılmışken LOGOFF mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

LOGOFF

Cevap: sunucu→ istemci

OKL

RLS

<u>Açıklama:</u> Sunucunun yeni versiyonunda birden fazla chat room olacağı için o anda var olan odaların listesini çıkarmak için RLS komutu eklendi. İstemcinin herhangi bir oturum açıp açmamasından bağımsız olarak RLS komutu oda listesini istemciye getirecektir.

Sorgu: istemci→sunucu

RLS

Cevap: sunucu→ istemci

LSTR <room name 1>:<room name 2>: ... :<room name n>

GNL (updated)

<u>Açıklama:</u> GNL eski sunucu versiyonunda odadaki tüm kullanıcılara mesajı iletmek için vardı. Artık birden fazla oda olacağı için GNL ile hangi odanın kullanıcılarına iletileceğini belirtmek gereklidir.

1. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmamışken</u> GNL mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

GNL <room name> : <message>

Cevap: sunucu→ istemci

NACC

2. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmışken</u> GNL mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

GNL <room_name> : <message>

• Kullanıcı belirtilen odaya giriş yapmışsa:

Cevap: sunucu→ istemci

OKG <room name>

• Kullanıcı belirtilen odaya giriş yapmamışsa:

Cevap: sunucu→ istemci

NAR <room name>

ENTER

Açıklama: Kullanıcının odalara girebilmesi için tanımlanmıştır.

1. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmamışken</u> ENTER mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

ENTER <room name>

Cevap: sunucu→ istemci

NACC

2. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmışken ENTER mesajı</u>:

Sorgu: istemci→sunucu

ENTER < room name>

• Oda bulunduysa:

Cevap: sunucu→ istemci

OKEN

Mesaj: sunucu → diğer istemciler

NTF <nickname> entered <room name>

• Oda bulunmadıysa:

Cevap: sunucu→ istemci

NOPR < room name>

EXIT

Açıklama: Kullanıcının odalardan çıkabilmesi için tanımlanmıştır.

1. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmamışken</u> EXIT mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu EXIT <room_name>

Cevap: sunucu→ istemci NACC

2. İstemciden sunucuya oturum açılmışken EXIT mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu EXIT <room name>

• Belirtilen odaya daha önceden girilmemiş ise:

Cevap: sunucu→ istemci NENT <room name>

• Belirtilen odaya daha önceden girilmiş ise:

Cevap: sunucu→ istemci OKEX <room name>

Mesaj: sunucu → diğer istemciler NTF <nickname> exited <room name>

GLS (updated)

<u>Açıklama:</u> Kullanıcı listelemek için kullanılan GLS sorgusu artık konuşma odasını parametre olarak almakta ve odaya girilmediği durumda liste çıkmamakta. Aynı zamanda listelenen kullanıcıların yetkileri da listelenmektedir.

1. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmamışken</u> GLS mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu GLS <room_name>

Cevap: sunucu→ istemci

NACC

2. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmışken</u> GLS mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu GLS <room name>

• Belirtilen odaya giriş yapılmışsa:

Cevap: sunucu→ istemci

LSTU <nickname 1: authority> : <nickname 2:authority> : ... : <nickname n:authority>

• Belirtilen odaya giriş yapılmamışsa:

Cevap: sunucu→ istemci

NENT <room_name>

RLSE

Açıklama: Kullanıcının içinde bulunduğu odaları listelemek için tanımlanmıştır.

1. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmamışken</u> RLSE mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

RLSE

Cevap: sunucu→ istemci

NACC

2. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmışken</u> GLS mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

RLSE

Cevap: sunucu→ istemci

LSTRE <room name 1>:<room name 2>: ... :<room name n>

CREATR

Açıklama: Kullanıcının yeni oda kurabilmesi için tanımlanmıştır.

1. İstemciden sunucuya <u>oturum acılmamısken</u> CREATR mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

CREATR < room_name>

Cevap: sunucu→ istemci

NACC

2. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmışken</u> CREATR mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu CREATR <room name>

• Belirtilen oda ismi odalar listesinde yoksa:

Cevap: sunucu→ istemci OKCR <room name>

• Belirtilen oda ismi odalar listesinde zaten var ise:

Cevap: sunucu→ istemci REJ <room name>

KICK

<u>Açıklama:</u> Kullanıcının yöneticisi olduğu odadan başka bir kullanıcıyı atabilmesi için tanımlanmıştır.

1. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmamışken</u> KICK mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

KICK <room name>:<nickname>

Cevap: sunucu→ istemci

NACC

2. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmışken</u> KICK mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

KICK <room name>:<nickname>

- Belirtilen oda bulunmakta ise:
 - Kullanıcı belirtilen odanın yöneticisi ise:
 - Atılmak istenen kullanıcı belirtilen odaya üye ise:

Cevap: $sunucu \rightarrow istemci$

OKKICK <nickname>

Mesaj: sunucu→ atılan kullanıcı

KICKED <room_name>

Mesaj: sunucu→ diğer kullanıcılar

NTF <nickname> kicked from <room name>

• Atılmak istenen kullanıcı belirtilen odaya üye değil ise:

Cevap: sunucu→ istemci

NOP <nickname>

• Kullanıcı belirtilen odanın yöneticisi değil ise:

Cevap: sunucu→ istemci

NOWN <room_name>

• Belirtilen oda bulunmamakta ise:

Cevap: sunucu→ istemci

NOPR <room_name>

CLSR

Açıklama: Kullanıcının yöneticisi olduğu odayı kapatabilmesi için tanımlanmıştır.

1. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmamışken</u> CLSR mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

CLSR <room_name>

Cevap: sunucu→ istemci

NACC

2. İstemciden sunucuya <u>oturum açılmışken</u> CLSR mesajı:

Sorgu: istemci→sunucu

CLSR <room_name>

- Belirtilen oda bulunmakta ise:
 - Kullanıcı belirtilen odanın yöneticisi ise:

Cevap: sunucu→ istemci

OKCLS < room name>

Mesaj: sunucu→ diğer kullanıcılar

NTF <room_name> is closed by <owner-nickname>

Mesaj: sunucu→ diğer kullanıcılar

EXITED <room_name>

• Kullanıcı belirtilen odanın yöneticisi değil ise:

Cevap: sunucu→ istemci

NOWN <room_name>

• Belirtilen oda bulunmamakta ise:

Cevap: sunucu→ istemci

NOPR <room_name>

Aşağıdaki tabloda yeni eklenen protokol mesajları ve eski protokol mesajlarının özeti bulunmaktadır.

İstek	Parametre	Cevap	Parametre	Tanım	
REG	<nickname>:<passw ord></passw </nickname>	REGOK	<nickname></nickname>	Yeni hesap kabulü Yeni şifre kabulü	
			<password></password>		
		REJ	<nickname></nickname>	Yeni hesap reddi	
		REJPSW	<password></password>	Yanlış şifre tanımı	
		WEL	<nickname></nickname>	Başarılı giriş	
LOGIN	<nickname>:<passw ord></passw </nickname>	WEL	<nickname></nickname>	Başarılı giriş	
		REJ		Kullanıcı adı veya şifre yanlış	
		ВҮЕ	<old-nickname></old-nickname>	Oturum açıkken yeni hesap yaratılırsa eski hesap kapanışı	
LOGOFF		NACC		Oturum açılmamış	
		OKL		Oturum kapandı	
RLS		LSTR	<room_name 1="">:<room_name 2="">:</room_name></room_name>	Oda listesi	
GNL	<room_name> : <message></message></room_name>	NACC Oturum açılman		Oturum açılmamış	
		OKG	<room_name></room_name>	Mesaj gönderildi	
		NAR	<room_name></room_name>	Belirtilen odaya giriş yapılmamış	
ENTER	<room_name></room_name>	NACC		Oturum açılmamış	
		OKEN		Başarılı oda giriş	
		NTF	<nickname> entered</nickname>	Diğer kullanıcılara bildir	

			<room_name></room_name>		
		NOPR	<room_name></room_name>	Oda bulunamadı	
EXIT	<room_name></room_name>	NENT	<room_name></room_name>	Odaya daha önceden giriş yapılmamış	
		OKEX	<room_name></room_name>	Odadan çıkış onayı	
		NTF	<nickname> exited <room_name></room_name></nickname>	Çıkış bildirimi	
GLS	<room_name></room_name>	NACC		Oturum açılmamış	
		LSTU	<pre><nickname 1:="" authority=""> : <nickname 2:authority=""> :</nickname></nickname></pre>	Kullanıcı listesi	
		NENT	<room_name></room_name>	Odaya daha önceden giriş yapılmamış	
RLSE		NACC		Oturum açılmamış	
		LSTRE	<room_name 1="">:<room_name 2="">:</room_name></room_name>	Dahil olunan oda listesi	
CREAT R	<room_name></room_name>	NACC		Oturum açılmamış	
		OKCR	<room_name></room_name>	Oda kuruluş onayı	
		REJ	<room_name></room_name>	Oda ismi alınmış	
KICK	<room_name>:<nic kname></nic </room_name>	NACC		Oturum açılmamış	
		OKKICK	<nickname></nickname>	Kullanıcı başarı ile atıldı	
		KICKED	<room_name></room_name>	Atılan kullanıcıya kick bildirimi	
		NTF	<nickname> kicked from <room_name></room_name></nickname>	Diğer kullanıcılara kick bildir	
		NOP	<nickname></nickname>	Atılmak istenen kullanıcı bulunamadı	
		NOWN	<room_name></room_name>	Oda yöneticisi değil	
		NOPR	<room_name></room_name>	Oda bulunamadı	
CLSR	<room_name></room_name>	NACC		Oturum açılmamış	
		OKCLS	<room_name></room_name>	Oda kapanışı onaylandı	
		NTF	<room_name> is closed by <owner-nickname></owner-nickname></room_name>	Oda kapanışı bildirimi	
		EXITED	<room_name></room_name>	Kapanan odanın kullanıcıları çıkarıldı	
		NOWN	<room_name></room_name>	Oda kapatmak için yetki yok	
		NOPR	<room_name></room_name>	Oda bulunamadı	
QUI		BYE	[nick_name]	Sunucu bağlantısı koparıldı	
PIN		PON		Pin cevabı	
PRV	<nick_name>:<mess age></mess </nick_name>	ОКР		Özel mesaj onayı	

		NOP	 Özel mesaj için kullanıcı bulunamadı
KOMUT	Г ЕВ	ERR	Hatalı komut

Yeni & Değiştirilmiş Veri Yapıları:

Yeni yapıları belirlemeden önce sunucunun bir önceki versiyonunda bulunan yapılardan bahsedersek:

```
clientDictionnary = {} # clientConnection : [ReadThread, WriteThread,
  connectionQ]
userNames = {} # userName : clientConnection
userNamesLock = threading.Lock()
clientDictLock = threading.Lock()
loggerQ = queue.Queue()
```

Yukarıdaki yapılar bulunmaktadır.

Artık tek bir konuşma odası olmadığı için konuşma odalarını tutan ayrı bir dictionnary gereklidir.

```
room dict = {room name: [owner, user list]}
```

Aynı zamanda kullanıcılar artık kayıtlı oldukları için userNames üzerinde çeşitli değişiklikler yapılması gerekmektedir ve yeni sözlüklere ihtiyaç bulunmaktadır .

```
clientDictionnary = {clientConnection : [ReadThread, Writethread, connectionQ]}
user_authentication = {username:password}
users_with_conections = {username:clientConnection}
users_with_roomOwnership = {username:room_name}
users_with_roomMembership = {username:room_name}
```

Yukarıdaki sözlük yapıları ile istenilen kullanıcı hakkında istenilen veriye ulaşmak mümkün. Fakat sözlüklere erişimin kullanıcılar ile ilgilenen threadler arasında senkron bir şekilde gerçekleşmesi gerektiği için yeni lock değişkenlerine ihtiyaç bulunmakta. Aşağıda verilen tüm lock değişkenlerine ihtiyacın olup olmadığını ancak kodu yazarken anlamam mümkün, bazılarını çıkarabilirim.

```
user_auth_lock = threading.Lock()
users_with_conn_lock = threading.Lock()
users_with_roomOwn_lock = threading.Lock()
room_dict = threading.Lock()
```

Çalışma Senaryoları:

- a. Yeni kullanıcı kaydında artık NIC yerine REG komutu kullanılıyor. REG mesajı istemci tarafından gönderildiğinde ilgili thread ön koşulları kontrol ettiktenten sonra user_authentication, users_with_conections alanlarına sırayla erişerek gerekli verileri senkronluğa dikkat ederek giriyor ve kullanıcı ana sisteme alıyor. clientDictionnary alanı sonsuz sunucu döngüsünde ilgili thread istemciye atanırken işleniyor.
- b. Sunucuya giriş yapmak için bağlandıktan sonra LOGIN mesajı kullanılarak istenilen oturuma erişim sağlanıyor. Bu sırada sorumlu thread *user_authentication s*özlüğünde parametreleri doğruladıktan sonra *users_with_conections* sözlüğünde o andaki bağlantıyı giriş yapılan oturum ile eşleştiriyor.
- c. Konuşma odalarını listelemek için istemci RLS mesajını gönderdikten sonra ilgili thread *room_dict* sözlüğünden anahtarları çekerek ilgili kuyruğa senderThread tarafından yollanması için liste halinde koyuyor.
- d. Konuşma odası eklemek için kullanıcının oturum açmış olması şartını sağladıktan sonra CREATR ile istenilen oda ismini vererek odayı konuşma odasını eklemesi mümkün. Bu esnada *room_dict* sözlüğünden o isme sahip başka bir oda olup olmadığı kontrol ediliyor ve eğer bulunamazsa oda kurma işlemi onaylanıp aynı sözlüğe yeni oda ekleniyor. Diğer durumda ise kullanıcıya REJ ile oda isminin alındığı söyleniyor.
- e. Konuşma odasına giriş yapmak için ENTER <room_name> komutunu kullanmak gerekiyor. İlgili oda ismi *room_dict* içinde bulunduğu takdirde bu odanın kullanıcı listesine yeni kullanıcı ekleniyor ve işlem tamamlanıyor. Oda ismi bulunamazsa NOPR başarılı giriş olursa OKEN mesajları geri döndürülüyor. OKEN mesajının ardından oda üyelerine yine aynı sözlük üzerinden erişilerek NTF mesajı bildirim amaçlı gönderiliyor.
- f. Konuşma odasına genel mesaj atmak için GNL <room_name> komutu kullanılmalı. Bir önceki GNL versiyonundan farklı olarak artık oda ismi belirtmek zorunlu. Bir önceki maddede olduğu gibi ilgili sözlükten oda ismi aranıyor, bulunursa ve ilgili kullanıcı o odaya daha önceden giriş yapmış ise odanın diğer kullanıcılarına mesaj iletiliyor. Odaya daha önceden giriş sağlanamadığı takdirde NAR mesajı, oda bulunmadığı takdirde NOPR mesajı geri gönderilmektedir. Odaya mesaj yollamak için aynı sözlükte bulunan kullanıcı adları çekilip bu kullanıcıların bağlı olduğu connection değişkenlerini bulunduran sözlüğe yani *users_with_conections* ve *clientDictionnary* erişimler sağlanarak ilgili thread kuyruklarına mesajlar bırakılıyor.

- g. GLS olarak bir önceki versiyonda kullandığımız kullanıcı listeleme komutu artık ilgili odaya giriş yapmış olma ön koşulunu istemektedir. Yukarıdaki maddelerdeki gibi *room_dict* sözlüğünden ilgili doğrulama işlemleri gerçekleştirildikten sonra liste istekte bulunan istemciye geri döndürülüyor. İstemci odaya daha önce girmemiş ise NENT cevabı ile sunucu tarafından bu durum bildirilmektedir.
- h. RLSE komutu ile içinde bulunulan konuşma odalarını listelemek mümkün. Bunun için kullanıcının ilk önce oturum açmış olması gerekmekte. Bu koşul sağlanmadığı takdirde NACC mesajı, sağlandığı takdirde *users_with_roomMembership* sözlüğünden bulunan odalar listelenmiş bir halde LSTRE ile kullanıcıya geri döndürülmektedir.
- i. Konuşma odasından çıkmak için EXIT komutunu kullanmak gereklidir. İlgili odaya zaten giriş yapılmamışsa NENT, giriş yapılmışsa ve başarı ile çıkılmışsa OKEX mesajları ile sunucu geri cevap verir. OKEX mesajının gönderildiği durumda NTF ile diğer kullanıcılara bu aksiyon bildirim olarak gönderilir. (e) maddesinde belirtilen sözlük erişimleri aynı şekilde ilgili thread tarafından yapılır.
- j. Konuşma odasından bir kullanıcıyı atmak için KICK komutu kullanılır. Bunu yapabilmek için kullanıcının ilgili odanın sahibi olması gerekir. Bu koşulu doğrulamak için ilgili thread users_with_roomOwnership sözlüğüne danışır. Odadan atılmak istenen kullanıcı room_dict sözlüğünde bulunamazsa NOP mesajı döndürülür. Eğer kullanıcıyı atmaya çalışan istemci oda sahibi değilse NOWN mesajı döndürülür. Bir kullanıcı birden fazla odanın sahibi olabildiği için KICK komutuna parametre olarak kullanıcı adıyla beraber oda ismi de verilmelidir. Oda ismi room_dict sözlüğünde bulunamazsa NOPR mesajı döndürülür. Kullanıcın tüm koşulları sağladığı durumda oda sahibine OKKICK onay mesajı dönerken atılmış olan kullanıcıya KICKED <room_name> mesajı döner ve diğer tüm oda üyelerine NTF ile bu aksiyon bildirilir. Atılma işlemi başarı ile gerçekleştiği takdirde room_dict sözlüğünde ilgili oda bulunur ve kullanıcı listesinden atılmış olan kullanıcı çıkartılır.
- k. Konuşma odasına bir kullanıcının girişini engelleme yani BAN atma komutu bu raporda BONUS olarak verildiği için belirtilmemekte. Eğer zamanım yeterse proje kodunu yazarken bu implementasyonu da yapacağım.
- l. Konuşma odasını kapatmak için (j) maddesinde olduğu gibi odanın sahibi olmak gereklidir. Bu koşullar (j) maddesindeki sağlandığı zaman CLSR ile oda sahibi odayı kapatabilir. Bu durumda ilgili sözlük olan $room_dict$ 'ten oda silinirken aynı zamanda $users_with_roomOwnership$ ve $users_with_roomMembership$ sözlüklerinden ilgili odaya dair kullanıcıların kayıtları silinir. İşlem başarı ile gerçekleştiğinde oda sahibine OKCLS mesajı dönerken diğer oda üyelerine NTF ile oda sahibinin odayı kapattığı bildirilir ve ardından EXITED <room_name> ile odadan çıktılarını belirtir. Koşullar sağlanamadığı takdirde (j) şıkkındaki aynı exception mesajları döndürülür.

m. Başka kullanıcıya özel mesaj atmak için kullanılan PRV komutu bir önceki versiyon ile aynıdır. Tek değişen şey: GLS ile tüm kullanıcı listesini almak mümkün olmadığı için kullanıcı adı bilinmediği takdirde gönderilecek kullanıcı ile ilk önce aynı odada bulunmak ve o odadayken GLS ile kullanıcı listesini çekmek gereksinimin ortaya çıkmasıdır. Proje kodunu yazarken bu durumu kolaylaştıracak bir protokol eklemesi yapabilirim.